

## Bijlage bij deel II, hoofdstuk 3

### Tips voor het vinden van logopedische evidence op het internet

#### 1. Formuleer een (PICO-)vraag

P (Patient, Populatie, Probleem): Voor welk(e) cliënt(engroep) of stoornis zoek je informatie?

I (Instrument, Interventie): Om welke therapie/ benaderingswijze of diagnostisch instrument gaat het?

C (Comparison, Controle): Eventueel alternatieve of vergelijkende therapie, instrument

O (Outcome): Om welk resultaat gaat het (zo concreet mogelijk)?

#### 2. Bedenk geschikte zoektermen, zet dit in schema zoals in onderstaand voorbeeld:

	Patiënt	Instrument/ Interventie	Controle/ Comparison	Outcome
Logopedische vraag	<i>Kinderen met fonologische stoornis</i>	<i>Hodson &amp; Paden methode</i>	<i>Trainen met minimale paren</i>	<i>Verbeterde spraakverstaanbaarheid, gemeten adhv % correcte medeklinkers</i>
Mogelijke relevante zoektermen	<ul style="list-style-type: none"><li>○ <i>Speech sound disorder</i></li><li>○ <i>Speech impairment</i></li><li>○ <i>Phonological disorder</i></li><li>○ <i>Phonological delay</i></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>○ <i>Cycles approach</i></li><li>○ <i>Intervention</i></li><li>○ <i>treatment</i></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>○ <i>Minimal pairs</i></li><li>○ <i>Minimal oppositions</i></li><li>○ <i>contrasts</i></li><li>○ <i>Treatment</i></li><li>○ <i>Intervention</i></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>○ <i>Percentage Consonants Correct (PCC)</i></li><li>○ <i>Intelligibility</i></li><li>○ <i>Score on standardized test</i></li></ul>

De volgende bronnen kunnen je helpen met het zoeken naar geschikte Engelse vaktermen:

- Corthals, P., Borsel, J. van & Lierde, K. van (2004). Vertaalwoordenboek logopedie en audiologie : Nederlands-Engels, Engels-Nederlands. Leuven: Acco.
- Scope of practice speech-language pathologist (ASHA): [www.asha.org/policy/SP2007-00283](http://www.asha.org/policy/SP2007-00283)

#### 3. Doorzoek verschillende databases, waarbij je voorkeur uitgaat naar de hoogste bewijssterkte. Systematische reviews of richtlijnen verdienen de voorkeur boven individuele studies.

##### Systematische reviews/ richtlijnen

- Overzicht van richtlijnen en literatuurstudies, opgesteld door de NVLF: <http://nvlf.logopedie.nl/site/instrumenten>
- Overzicht van richtlijnen, opgesteld door CPLOL: [www.cplol.eu/component/content/article/30-commissions/practice/27-evidence-based-practice.html](http://www.cplol.eu/component/content/article/30-commissions/practice/27-evidence-based-practice.html)
- The National Center for Evidence-Based Practice in Communication Disorders / ASHA's evidence maps: <http://ncepmaps.org>
- ASHA Compendium of EBP Guidelines and Systematic Reviews: [www.asha.org/members/ebp/compendium](http://www.asha.org/members/ebp/compendium)
- EBP-briefs: specifieke logopedische vragen zijn uitgewerkt vanuit een casus, waarbij literatuur al uitgebreid is beoordeeld door deskundigen: [www.speechandlanguage.com/ebp-briefs](http://www.speechandlanguage.com/ebp-briefs)

- NSW Speech Pathology EBP Network: [www.nswspeechpathologyebp.com.au](http://www.nswspeechpathologyebp.com.au)
- Systematic reviews betreffende de gehele gezondheidszorg: [www.cochrane.org](http://www.cochrane.org)
- The Campbell Collaboration Library of Systematic Reviews. Deze website heft ook veel nuttige informatie over EBP in het algemeen: [www.campbellcollaboration.org](http://www.campbellcollaboration.org)
- US Department of Health and Human Services – bevat evidence based clinical practice guidelines: <http://guideline.gov>

#### Individuele artikelen

- [www.speechbite.com](http://www.speechbite.com): SpeechBITE™ is een database met ‘open access’ naar een catalogus met ‘Best Interventions and Treatment Efficacy’ op het gebied van de logopedie. Een grote hoeveelheid van deze artikelen is reeds beoordeeld op methodologische kwaliteit.
- [www.pubmed.com](http://www.pubmed.com): Toegang tot de database Medline, een van de grootste verzamelingen medische artikelen.
- <http://scholar.google.nl>: Zoekmachine waarbij informatie gefilterd wordt op wetenschappelijke criteria.
- <http://rjh.ub.rug.nl/sstp>: Via deze website kan je zoeken naar artikelen binnen alle jaargangen (vanaf 2003) van het tijdschrift Stem- Spraak- en Taalpathologie (open access).
- <http://www.simea.nl/vhz>: Website van het vakblad Van Horen Zeggen. Vanaf 2005 kunt u van nummers van minimaal een jaar oud hier de reportages, interviews en artikelen downloaden. Van oudere jaargangen staat een beknopte inhoudsopgave online. In het Archief zijn alle nummers vanaf 1960 opvraagbaar in PDF-formaat. Doorzoekbaar via Google (type je zoekterm, gevolgd door *site:www.simea.nl/vhz*).
- [http://nvlf.logopedie.nl/site/tijdschrift\\_logopedie](http://nvlf.logopedie.nl/site/tijdschrift_logopedie): Tijdschrift ‘Logopedie’ van de NVLF. Doorzoekbaar op titel via doorbladeren van de diverse jaargangen vanaf 2003 (alleen voor leden).

Als een artikel/ document niet direct toegankelijk is, kan je de volgende opties gebruiken om het alsnog te verkrijgen:

- typ de titel in het zoekvak van Google Scholar ([scholar.google.nl](http://scholar.google.nl));
- zoek via de website van (de organisatie van) de auteur;
- stuur per e-mail een verzoek om een pdf naar één van de auteurs;
- bezoek een bibliotheek van een universitair medisch centrum (of vraag een collega die er werkt).

Tip: Gebruik ‘Pearl Growing’:

1. zoek een relevant artikel;
2. kijk in een database naar de bijbehorende zoektermen;
3. gebruik deze zoektermen om meer relevante artikelen in dezelfde database te vinden;
4. herhaal stap 2 en 3 in andere databases;
5. herhaal stappen 1–4 voor andere relevante artikelen;
6. stop als de relevantie van de gevonden artikelen afneemt.

De volgende tabel kan je helpen om je zoekstrategie en zoekresultaten bij te houden en te bewaren:

Zoektermen / zoekstring	Database	Hits	Opmerkingen over de relevantie etc.

#### Overige informatiebronnen

- [www.Kennislink.nl](http://www.Kennislink.nl): populair-wetenschappelijke informatie (zoek bijv. binnen taalwetenschappen, gezondheid)
- [www.linkedin.com](http://www.linkedin.com): LinkedIn discussiegroepen (bijv. logopedie, evidence-based logopedie)
- [www.twitter.com](http://www.twitter.com): Tweets van experts (bijv. @NVLf, @Lectorlogopedie, @Hanneke Kalf, @Mirjam Blumenthal, @Bea Spek)

#### **Hulpmiddelen bij het beoordelen van gevonden artikelen:**

- Website met downloads bij boek Kalf & de Beer: <http://extras.springer.com/Search>, vul het ISBN in: 978-90-313-7600-1.
- Website met handige tools (zoekmachinetips, checklists, begrippenlijst): [www.pico.nu](http://www.pico.nu)
- Informatie en formulieren van het Dutch Cochrane Centre: <http://dcc.cochrane.org/beoordelingsformulieren-en-andere-downloads>
- Woordenlijst (glossary) voor EBP terminologie: [www.asha.org/members/ebp/Glossary](http://www.asha.org/members/ebp/Glossary)